

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 003207736 2025

Датум: 30.01.2026. год.

Немањина 22-26

Београд

Министарство заштите животне средине, државни секретар Александар Дујановић, по решењу о овлашћењу број: 003175811 2025 14850 009 005 020 092 од 14.07.2025. године на основу члана 31. Закона о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р.Србије» број 94/2024), члана 23. став 2. и члана 24. став 3. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - др. закон и 47/18), члана 6. Закона о министарствима („Службени гласник РС“, бр. 128/20.116/22 и 92/23-др. закон) и члана 136. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 18/2016 и 95/2018 - аутентично тумачење и 2/2023 - одлука УС) поступајући по захтеву носиоца пројекта Elixir Prahovo Industrija hemijskih proizvoda doo Prahovo, улица Браће Југовића 2, 19330 Прахово о давању сагласни на студију о процени утицаја на животну средину Пројекта реконструкције и промене намене постојећег производног објекта ТРР за производњу минералних ђубрива коришћењем и алтернативних сировина (отпада) у оквиру комплекса Elixir Prahovo Industrija hemijskih proizvoda doo Prahovo, на КП број 2300/1 КО Прахово, доноси

РЕШЕЊЕ

1. **ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ** на Студију о процени утицаја на животну средину Пројекта реконструкције и промене намене постојећег производног објекта ТРР за производњу минералних ђубрива коришћењем и алтернативних сировина (отпада) у оквиру комплекса Elixir Prahovo Industrija hemijskih proizvoda doo Prahovo, на КП број 2300/1 КО Прахово.
2. Налаже се носиоцу пројекта да при реконструкцији и раду предметног пројекта у свему испоштује мере заштите животне средине предвиђене у предметној Студији и програм праћења утицаја пројекта на чиниоце животне средине (Поглавље 10), са посебним освртом на реализацију мера из поглавља 9 . Студије и то:

- **Мере** које су предвиђене законом и другим прописима, нормативима и стандардима и роковима за њихово спровођење

Мерама предвиђеним законским и другим прописима подразумева се примена норматива и стандарда при извођењу, избору и набавци опреме за предметни пројекат. Мере обухватају и услове које утврђују и надлежни органи и организације код издавања одобрења и сагласности за изградњу/реконструкцију објекта, извођење радова и употребу објекта. Рад постројења за производњу

минералних ђубрива и поновно искоришћење алтернативних сировина ускладити са:

- Планирање, пројектовање и спровођење радова изградње ће се обављати у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи, техничком документацијом и добром инжењерском праксом:
- Урбанистички, технички и други услови за потребе идејног, односно пројекта за грађевинску дозволу и пројекта за извођење су дефинисани Локацијским условима број РОП-МСГИ-33096-ЛОЦН-5/2019, заводни број: 350-02-00345/2019-14 дана 26.08.2019. године од стране Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Република Србија за реконструкцију и промену намене постојећег производног објекта ТРР-а за производњу минералних ђубрива, као и Локацијских услова број РОП-МСГИ-16642-ЛОЦ-1/2022, заводни број: 350-02-01155/2022-07 од дана 11.08.2022. године од стране Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Република Србија за изградњу и реконструкцију складишта неорганских киселина, отпадних течности и прашкастих материја.
- При извођењу пројекта и у његовом редовном раду примењивати све захтеве дефинисане Законом о управљању отпадом (“Службени гласник РС” број 36/2009, 88/2010, 14/2016, 95/2018 – др. Закон и 35/2023) и одговарајућим подзаконским актима
- При извођењу пројекта и у његовом редовном раду примењивати све захтеве дефинисане Законом о водама (“Службени гласник РС” број 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 – др. закон) и одговарајућим подзаконским актима. По свему поступати у складу са водним условима током извођења радова, односно водном дозволом по пуштању постројења у рад и добијања употребне дозволе.
- При извођењу пројекта и у његовом редовном раду примењивати све захтеве дефинисане Законом о заштити од пожара (“Службени гласник РС” број 111/2009, 20/2015, 87/2018 и 87/2018 - др. закони) и одговарајућим подзаконским актима.
- При извођењу пројекта и у његовом редовном раду примењивати све захтеве дефинисане Законом о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“ 96/2021) и одговарајућим подзаконским актима.
- У складу са чланом 15. став 4. Закона о управљању отпадом, обавеза је Носиоца пројекта да сачини и ажурира сваке три године као и у случају битних измена у раду постројења Радни план постројења за управљање отпадом. Обавеза је оператера да ажурирани радни план достави надлежном министарству за издавање дозволе за управљање отпадом и надлежном инспекцијском органу, у року од 15 дана од дана ажурирања.
- Обавеза је Носиоца пројекта да у складу са Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Сл.гл. РС“, бр. 135/04,

25/2015 и 109/2021) и Уредбом о утврђивању програма динамике подношења захтева за издавање интегрисане дозволе ("Сл. гласник РС", бр. 108/2008), а након добијања свих потребних дозвола и сагласности надлежних органа (водну дозволу, сагласност на студију процене утицаја, сагласност на Извештај о безбедности и план заштите од удеса, употребну дозволу и др.) за предметно постројење за производњу минералних ђубрива и поновно искоришћење алтернативних сировина исходује Интегрисану дозволу надлежног органа. Интегрисаном дозволом биће прописане све мере и услови рада предметног постројења.

Постојећа планска и техничка документација, услови и сагласности надлежних органа и институција:

- План детаљне регулације (ПДР) усвојен 2014. године, II измена и допуна плана детаљне регулације (ИДПДР) усвојена 2022. године.
- Локацијски услови са условима и сагласностима надлежних органа.

Услови (мере) који су прописани овим документима су у потпуности поштовани у фази пројектовања и изградње, а биће примењени и у свим фазама реконструкције и експлоатације система за производњу минералних ђубрива и складиштења и поновног искоришћења алтернативних сировина.

Примењени стандарди

Оператер Elixir Prahovo има усвојен Интегрисани систем управљања кроз уведене стандарде ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001. У оквиру наведених стандарда је израђен низ процедура које се спроводе на локацији фабрике, а које се односе на управљање процесима, безбедност и здравље на раду, заштиту животне средине, реаговање у удесним ситуацијама.

- **Мере** које ће се предузети у случају удеса

Превентивне и друге мере обавезне за редовну примену

- У циљу елиминисања опасности примењују се мере предвиђене законом и другим прописима које обухватају примену норматива и стандарда код избора и набавке опреме и уређаја и услови које утврђују надлежни органи и организације код издавања одобрења и сагласности за изградњу објекта:
 - Законом о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 111/09, 20/2015 и 87/2018)
 - Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објеката повећаног ризика од пожара („Сл. лист СРЈ“, бр. 8/95)
 - Правилником о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара (Службени гласник РС, бр. 3/2018)
 - Правилником о техничким нормативима за заштиту од статичког електрицитета („Сл. лист СФРЈ“, бр. 62/73)
 - Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења („Сл. лист СРЈ“, бр. 11/96)

• Правилником о техничким нормативима за стабилне инсталације за дојаву пожара („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/97) као и многи релеванти важећи стандарди.

• Најближа ватрогасна јединица налази се у оквиру комплекса ИНР Prahovo, формирана за потребе целог комплекса. Ватрогасна јединица оператера Elixir Prahovo поседује средства и опрему која су обимнија од дефинисаних Правилником о минималној техничкој опремљености, а све у циљу адекватније реакције на могући удес. Ватрогасна јединица дежура на комплексу Elixir Prahovo и у приправности су за реаговање непрекидно 24 часа. У свакој смени распоређена су по 4 ватрогасца. Дежурство је организовано у три смене.

• Носилац пројекта је израдио документацију у складу са Законом о заштити од пожара ("Сл. гласник РС", бр. 111/2009, 20/2015, 87/2018 и 87/2018 - др. закони) и на исту прибавио сагласност надлежног органа;

• Обавеза је Носиоца пројекта да у току обављања предметне делатности спроводи заштиту од пожара у складу са ажурираним Планом заштите од пожара који је усаглашен са тренутним стањем и садржи све потребне елементе предвиђене одредбама Закона о заштити пожара.

• Носилац пројекта је израдио Извештај о безбедности и План заштите од удеса оператера „Elixir Prahovo“ д.о.о. Прахово, за комплекс Elixir Prahovo Индустрија хемијских производа, у Прахову и на иста исходовао сагласност надлежног министарства за заштиту животне средине (Решење којим се даје сагласност број 532-02-00015/13/2012-02 од 17. јула 2017. године). Носилац пројекта је израдио документа - ажурирани Извештај о безбедности и План заштите од удеса оператера Elixir Prahovo Индустрија хемијских производа д.о.о. Прахово, за комплекс Elixir Prahovo Индустрија хемијских производа, Браће Југовића 2 у Прахову на иста исходовао Решење о сагласности бр. 532-02-01899/8/2022-03 од 11. децембра 2023. године

• Обавеза је Носиоца пројекта да се придржава свих мера прописаних Извештајем о безбедности и Планом заштите од удеса.

• Носилац пројекта Елихир Прахово има сопствену ватрогасну јединицу добро опремљену и са обученим људима.

• Комплекс је снабдевен са одговарајућом хидрантском мрежом и системима за дојаву пожара, гашење, стабилним системима за детекцију амонијака на складишту и погону минералних ђубрива, системом за обавештавање и узбуњивање, системом видео надзора, мобилним детекторима и коначно командним центром где су повезани сви системи заштите и где се обавља 24h мониторинг.

• За гашење почетних пожара предвиђени су ручни и превозни апарати за гашење пожара сувим прахом (C50, C9) у прописаном броју и на прописаним местима.

- Јавне саобраћајнице омогућавају прилаз објекту и омогућује ефикасну интервенцију ватрогасним јединицама;
- Обезбеђено је да инсталацијама и манипулацију са опасним материјама (опасним отпадом, хемикалијама, гасом) врше само лица одговарајуће струке, обучена и овлашћена за такву врсту послова, одевени и опремљени прописаном одећом и алатом.
- Сви радници морају бити детаљно упознати са опасностима од пожара и удесних ситуација унутар објекта, начину спровођења превентивних мера заштите од пожара и удеса, употребом уређаја, опреме и средстава за гашење пожара и санацију удеса;
- Обавеза је Носиоца пројекта да у случају удеса на предметној локацији постројења, одмах о томе обавести министарство надлежно за послове заштите животне средине, јединицу локалне самоуправе (град) и органе надлежне за поступање у ванредним ситуацијама, у складу са прописима којима се уређује наведена делатност и то о околностима везаним за удес, присутним опасним материјама, расположивим подацима за процену последица удеса на људе и животну средину и о предузетим хитним мерама.
- У циљу спровођења противпожарне заштите и заштите од удеса, потребно је у току експлоатације стално спроводити низ мера, од којих издвајамо следеће одржавање:
 - Електро инсталације и уређаје на електрични погон редовно прегледати, недостатке одмах отклањати, а о томе водити редовну књигу евиденције;
 - Опремљености, исправности и правилног распореда апарата за гашење почетних пожара;
 - Вршити периодичну теоријску и практичну обуку радника из области заштите од пожара;
 - Одржавати складишта и производне погоне у чистом и уредном стању;
 - Забрани пушење у зонама у којима постоји опасност од избијања пожара;
 - Вршити редовне провере коришћења прописаних личних средстава и заштите;
 - Поставити знакове и натписе упозорења на свим местима на којима је то неопходно;
 - Вршити редовно израду, преиспитивање и иновацију упутстава за рад.

Одржавање опреме за гашење пожара

- Хидранте и хидрантску опрему редовно контролисати, држати у чистом и уредном стању и о томе водити потребну књигу евиденције, која се на захтев органа надлежне инспекције мора ставити на увид.
 - мерење притиска и протока: сваких 6 месеци
 - контрола свих уређаја и арматуре: најмање једном годишње
- Вршити редовни преглед преносних ватрогасних апарата за гашење почетних пожара сваких 6 месеци.

- Преглед морају извршити одговарајући овлашћени ватрогасни сервиси.
- Пут за евакуацију мора бити увек слободан и видно обележен/истакнут.

Одржавање електро инсталација

О извршеним прегледима у било ком обиму или времену на електро инсталацијама (мерења уземљења, извршени радови и сл.), обавезно отворити евиденциону књигу коју је потребно чувати на погодном месту и на захтев надлежног органа инспекције ставити на увид;

Електроинсталације свих врста заштита морају се одржавати у исправном стању, морају се испитивати повремено у складу са одредбама одговарајућих Правилника. Овлашћено предузеће мора минимално једном у три године извршити следећа мерења:

- Отпор петље;
- Мерење отпора уземљења;
- Еквипотенцијализација;

Превентивне мере заштите од пожара у непосредној околини објекта

- Простор око спољних хидраната мора бити увек слободан и не закрчен;
- Забранили паркирање возила ван изграђеног и обележеног паркинга;
- Омогућити несметан прилаз ватрогасним возилима у случају потребе;

Мере за отклањање последица хемијског удеса или санација имају за циљ обнављање животне средине након хемијског удеса, враћање у првобитно стање, као и уклањање опасности од поновног настанка удеса. Под санацијом се подразумевају активности након заустављања процеса у удесу који изазивају штетна дејства по околину.

Најчешће се тај процес назива деконтаминацијом хемијских материја које представљају контаминант односно загађивач животне средине. Вода и земљиште се враћају у првобитно стање квалитета пречишћавањем односно рекултивацијом.

Обавеза је носиоца пројекта да након евентуалних удесних ситуација изради Програм постудесног мониторинга који ће садржати планиране активности за праћење стања животне средине у погледу загађености материјама из групе опасних материја које су учествовале у удесу.

• **Мере превенције од удеса**

У циљу спречавања настанка удесних ситуација и смањења вероватноће њиховог развоја, за предметно постројење предвиђен је скуп техничких, организационих и оперативних мера превенције, које се примењују на све разматране сценарије удеса, укључујући истицање амонијака из цевовода, испуштање компримованог природног гаса (CNG) из цевовода, као и отказ рада система врећастих филтера са могућим директним испустом прашкастих материја у атмосферу.

Техничке мере превенције обухватају пројектовање и одржавање инсталација и опреме у складу са важећим техничким стандардима и прописима, примену материјала компатибилних са транспортованим медијумима (амонијак, природни гас, прашкасте материје), као и обезбеђење механичке заштите цевовода, филтера и пратеће опреме од вибрација, корозије и механичких оштећења. Цевоводи за

амонијак и CNG опремљени су запорном арматуром и могућношћу брзог изоловања критичних деоница, чиме се ограничава количина материје која може неконтролисано истицати у случају отказа.

У циљу раног откривања поремећаја у раду система, предвиђена је примена одговарајуће инструментације и система за надзор, укључујући детекторе цурења амонијака и запаљивих гасова, праћење диференцијалног притиска на врећастим филтерима, као и алармне и сигналне системе повезане са управљачким системом постројења. У случају детекције одступања од нормалних радних услова, обезбеђена је могућност аутоматског или ручног искључења опреме и изоловања угроженог дела система.

Организационе мере превенције обухватају спровођење плана превентивног и периодичног одржавања, редовне инспекције спојева, вентила, филтера и цевовода, као и вођење евиденције о извршеним прегледима и интервенцијама. Посебна пажња посвећена је управљању променама у технолошком процесу, сировинама и режимима рада, како би се спречило увођење услова који би повећали вероватноћу настанка удеса.

Рад особља организован је у складу са прописаним процедурама безбедног рада, уз редовну обуку запослених за руковање опасним материјама, препознавање потенцијалних удесних ситуација и примену одговарајуће личне заштитне опреме. Приступ ризичним зонама је контролисан, а извођење радова који могу представљати извор паљења или механичког оштећења дозвољено је искључиво уз примену система дозвола за рад.

Примена наведених мера превенције обезбеђује да се вероватноћа настанка разматраних удесних сценарија сведе на минимум, као и да се потенцијалне последице у случају њиховог настанка ограниче на простор индустријског комплекса, без угрожавања становништва ван локације и без значајних последица по животну средину.

- **Планови и техничка решења заштите животне средине (рециклажа, третман и диспозиција отпадних материја, рекултивација, санација и др.)**

На локацији постројења је потребно извести све мере заштите које су прописане од јавних и комуналних предузећа, а које су од интереса за заштиту животне средине.

Приликом израде планске, пројектне и техничке документације примењени су одређени правни акти из области заштите животне средине и правни акти који индиректно утичу на ову област:

- За потребе извођења радова на предметној реконструкцији и промени намене постојећег производног објекта ТРР за производњу минералних ђубрива у оквиру комплекса Elixir Prahovo исходоване су следеће сагласности и дозволе:
 - Локацијски услови: број предмета: РОП-МСГИ-33096-ЛОЦН-5/2019, заводни број: 350-02-00345/2019-14 датум: 26.8.2019. године
 - Грађевинска дозвола број: 351-02-02560/2021-07, РОП-МСГИ-33096-ЦПИ-6/2021, датум: 05.11.2021. године

- Потврда о пријави радова број: 351-06-02011/2022-07, РОП-МСГИ-33096-WA-8/2022, датум: 28.06.2022. године
 - Решење МУП-а, Сектор за ванредне ситуација на техничку документацију у погледу мера заштите од пожара, под 09.8.1 број 217-4708/22 од 5.04.2022.год.
 - Решење којим се даје сагласност на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта реконструкције и промене намене постојећег производног објекта ТРР за производњу минералних ђубрива у оквиру комплекса Елихир Прахово на КП број 2300 КО Прахово број 353-02-1172/2020-03 од 18.08.2020.год - Министарство заштите животне средине
 - Извештај комисије за технички преглед објекта ТРР-а и пратећи објекти за производњу минералних ђубрива у оквиру комплекса Elixir Prahaovo на кат. парцели бр. 2300/1 КО Прахово број: ЕПР ДЕЛ 230705-00 датум: 05.07.2023. године
 - Употребна дозвола број 002153601 2024 14810 005 001 000 001, број предмета: РОП-МСГИ-33096-ИУПХ-16/2025, Датум: 08.05.2025.
- За потребе складиштења и употребе нових сировина за производњу минералних ђубрива, донето је:
 - Решење број 353-02-1071/2021-03 од 18.05.2021. године да за пројекат складиштења и употребе нових сировина у процесу производње минералних ђубрива није потребна израда Студије о процени утицаја на животну средину.
 - За потребе обезбеђења додатних капацитета за пријем и складиштења алтернативних сировина, односно отпадних раствора киселина и база и пепела и шљаке из постројења за термички третман канализационог муља исходоване су дозволе:
 - За изградњу и реконструкцију складишта неорганских киселина, отпадних течности и прашкастих материја исходовани су Локацијски услови бр. 350-02-01155/2022-07 од 11.08.2022. године са свим условима надлежних органа и организација.
 - Исходовано је Решење број 353-02- 3066/2022-03 од 21.10.2022. године да за наведени пројекат није потребна израда Студије о процени утицаја на животну средину.
 - Складишта стандардних и алтернативних сировина изграђена су у складу са законом и подзаконским прописима којима се уређује планирање и изградња, као и са техничким захтевима и стандардима;
 - Приликом пројектовања примењене су одредбе Закона о управљању отпадом ("Сл. гласник РС", бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016, 95/2018 - др. закон и 35/2023) и подзаконских аката из ове области, као и у складу са одредбама Правилника о техничким нормативима за заштиту индустријских објеката од пожара (Сл. Гласник РС бр.1/2018) и Правилника о техничким нормативима за безбедност од пожара и експлозија постројења и објеката за запаљиве и гориве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих и горивих течности ("Службени гласник РС", бр. 114/2017, 85/2021).

- Сва опрема и уређаји изведени су сагласно важећим прописима, стандардима, упутствима, као и условима надлежних органа и организација. Сву уграђену опрему мора да прати неопходна атестна документација.
- Обавеза је Носиоца пројекта да обезбеди заштиту земљишта и подземних вода од могућег цурења излужевина из ускладиштених течних сировина и заштиту од дифузних емисија из складишта прашкастих чврстих сировина.
- За складиштење алтернативних сировина у ИВС контејнерима користи се искључиво атестирана амбалажа, тако да не може доћи до класичног пуцања амбалаже већ само до њеног делимичног оштећења, и цурења малих количина течности низ саму амбалажу, а не течења у млазу и у великој количини.
- ИВС контејнере у склопу складишта постављати на преносне (мобилне) танкване постављене на бетонску непропусну, непорозну подлогу, која је лака за одржавање и интервенције санирања удесних ситуација.
- Сакупљање евентуално испурелог садржаја вршити одговарајућим апсорбенсом за сакупљање и суво чишћење испурелог садржаја (пиљевина, песак, средства за апсорпцију база и киселина). Сав уклоњени материјал и контаминирани сорбент одлагати у за то предвиђене посуде и привремено складиштити до предаје овлашћеним оператерима на даље збрињавање.
- Резервоари за складиштење течних алтернативних сировина (отпадних база и киселина) су смештени у армирано бетонске непропусне танкване, које треба да спрече изливање садржаја у околину, у случају цурења резервоара. У танкванама резервоара су смештене пумпе, којима ће се вршити претакање, евентуално просутих течних отпадних материја, из танкване у било који расположиви резервоар/ИВС контејнер/ауто цистерну.
- Танкване су димензионисане на начин дефинисан Правилником о техничким нормативима за безбедност од пожара и експлозија постројења и објеката за запаљиве и гориве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих и горивих течности (Сл. гласник РС бр.114/2017, 85/2021).
- Сва инсталација која повезује надземне резервоаре за истакање алтернативних сировина (отпадних киселина и база), односно за транспорт истих од аутоцистерне до резервоара, преко одговарајуће цевне инсталације треба да буде изведена од отпорног, квалитетног, атестираног материјала, уз обезбеђење непропусности спојева.
- Ради одвођења статичког наелектрисања израђено је изједначавање потенцијала свих металних маса и њихово повезивање на уземљивач.
- Громобранске инсталације се визуелно контролишу најмање једанпут годишње. Препоручени периоди потпуне контроле и испитивања громобранске инсталације у зависности од нивоа заштите, а према СРПС ЕН 62305-3:2011 су: сваке две године за I ниво заштите; сваке четири године уколико је II ниво заштите и сваких шест година уколико је III или IV ниво заштите.

- Атмосферска потенцијално зауљена вода са манипулативних површина око складишта и саобраћајница се одводи на сепараторе масти и уља и након третмана испушта у крајњи реципијент. Носилац пројекта врши редовну контролу квалитета воде на сепараторима лаких течности, а пре испуштања исте у крајњи реципијент (реку Дунав).
- Све хемикалије (нарочито опасне) се морају складиштити у складу са условима прописаним припадајућим Безбедносним листовима.
- У циљу смањења емисија загађујућих материја у ваздух у склопу предметног постројења за производњу гранулисаних минералних ђубрива инсталирана су два система за третман отпадних гасова:
 - Систем за прање гасова (скруберски систем са циклонима и испирачима)
 - Систем за отпашивање погона (систем врећастих филтера)
- Реконструкцијом “сувог” система за отпашивање погона за производњу NPK ђубрива у циљу његове оптимизације, спроведене су следеће мере:
 - уградња нових отпашних места на опреми која је у међувремену уграђена,
 - повећање протока на постојећим местима (у случају да су прорачуном добијени већи протоци),
 - корекција положаја и димензија хауба за отпашивање,
 - уградња пригушних елемената (пригушница, лептир клапни) у циљу балансирања система,
 - уградња прекривки на постојећим транспортним уређајима.
- Захваљујући примењеном технолошком решењу, у процесу производње минералних ђубрива у постројењу Elixir Prahovo, се не генерише отпадна вода, нити течни отпад. Све течне супстанце се системом рецикулације скруберске течности враћају у процес и уграђују у производ, без остатка.
- Пепео и шљака, као алтернативне сировине, се уграђују у производ у потпуности, без остатка.
- Прашина одвојена у процесу отпашивања из филтера се помоћу ротационог дозатора усмерава на транспортну траку и враћа назад у процес производње.
- Захваљујући примењеном технолошком решењу, процес производње минералних ђубрива у постројењу Elixir Prahovo не генерише чврсти отпад. Све чврсте супстанце се системом рецикла враћају у гранулатор и уграђују у производ, без остатка.
- Чврсте и течне отпадне материје, које настају на локацији у процесу рада (амбалажни отпад, отпад од одржавања опреме и инсталација, унутрашњег транспорта, затим као последица пречишћавања зауљених атмосферских вода, комунални отпад који настаје као последица боравка запослених, контаминирани абсорбенти, истрошене филтерске вреће и сл.), одлажу се у

адекватне затворене посуде и привремено складиште по врстама на тачно одређеном простору у складишту за Привремено складиштење неопасног и опасног отпада, које се налази на локацији комплекса оператера. Складиште је ограђено и закључано.

- За потребе збрињавања амбалажног отпада (big bag и мање вреће, ИВС контејнери и сл.) Носилац пројекта је склопио уговор са овлашћеним оператером СЕКОПАК доо Београд.
- Друге мере које могу утицати на спречавање или смањење штетних утицаја на животну средину

Мере заштите у току извођења пројекта

- Пре приступања извођењу радова Носилац пројекта је прибавио одговарајућу техничку документацију, обезбедио њену контролу и прикупио потребне сагласности у складу са Законом о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020 и 52/2021 и 62/2023)
- Обавеза је Носиоца пројекта да именује стручно лице које ће вршити надзор на извођењу радова, а који ће бити веза између извођача радова и пројектанта.
- Извођач радова је у обавези да води грађевински дневник у коме ће поред евиденције изведених радова у току тог дана евидентирати све промене, додатне и накнадне радове. Надзорни орган ће после свакодневног увида својим потписом оверити наводе извођача радова.
- Радове изводити према техничкој документацији на основу које је издато одобрење за извођење радова на реконструкцији, односно према техничким мерама, прописима, нормативима и стандардима који важе за изградњу овакве врсте објекта
- Одступање од пројекта дозвољено је једино уз претходну писмену сагласност пројектанта и по одобрењу надзорног органа
- Користити материјал који одговара прописаним стандардима односно који је снабдевен атестом издатим од стране стручне организације регистроване за делатности испитивања тог материјала
- Користити постојеће путеве и саобраћајнице као приступ градилишту.
- Извођење радова на цевоводним инсталацијама дозволити само атестираним заваривачима (СРПС – ЕН 287–1–2)
- Челичне конструкције, ослонци и цевоводи у додиру са ваздухом, водом и земљом заштитити од корозије одговарајућим системом заштите

- Сав грађевински и други материјал који може контаминирати животну средину (разни изолациони материјали, боје, АКЗ и сл.) на градилишту складиштити у затвореним објектима, са водоотпорним подом који се може чистити
- Предвидети посуде за прикупљање чврстог комуналног отпада који се јавља у процесу градње и боравка радника у зони градилишта (амбалажа од хране и пића и други отпади).
- Радници који изводе комплетне радове морају бити обучени руковањем апаратима за гашење почетних пожара, да знају коме и како треба јавити у случају да нису у могућности да угасе почетне пожаре.
- Након завршетка извођења радова извршити санацију околине градилишта у складу с пројектом а према следећем:
 - сву привремену саобраћајну сигнализацију, монтирану ради функционисања градилишта и регулисања саобраћаја, у потпуности уклонити након завршених радова и вратити у функцију првобитни режим саобраћаја;
 - након завршених радова и појединих фаза радова, градилиште потпуно очистити од свог отпадног грађевинског материјала, привремене скеле, препреке и заштитне ограде и преостале грађевинске алате, опрему и машине.
- **Мере у току редовног рада пројекта**

Мере заштите у току редовног рада пројекта, односно мере које могу утицати на спречавање или смањење штетног утицаја предметног постројења на животну средину су следеће:

Управљање отпадом

- Носилац пројекта Elixir Prahovo је именовао Квалификовано лице одговорно за стручни рад које је одговорно за спровођење процедуре пријема отпада за поновно искоришћење, његово складиштење и отпрему до постројења за производњу минералних ђубрива, документовање сваког корака у процесу и извештавање надлежних органа у складу са прописима.
- Управљање неопасним и опасним отпадом, као алтернативним сировинама за поновно искоришћење у процесу производње минералних ђубрива, вршити у складу са Радним планом постројења за управљање отпадом као и у складу са документацијом, плановима, програмима, процедурама и сл., које се подносе за добијање Интегрисане дозволе од стране надлежног министарства.
- Активности које се одвијају на предметном складишту алтернативних сировина Носиоца пројекта вршити искључиво у складу са законском регулативом у области управљања отпадом и важећим подзаконским актима.

- Пре него што се започне са транспортом отпада обавезно се прибавља и проверава:
 - Референтни узорак отпада за вршење физичко хемијских испитивања у циљу провера ради одобравања и утврђивања квалитета отпада на пријему
 - Извештај о испитивању отпада који је издала акредитована овлашћена лабораторија.
- Уколико се физичко хемијским испитивањем утврди да референтни узорак отпада није одговарајућег квалитета, поступак се прекида и отпад се не преузима.
- Уколико се физичко хемијским испитивањем утврди да референтни узорак отпада јесте одговарајућег квалитета, Контрола квалитета обавештава Квалификовано лице одговорно за стручни рад и поступак се наставља.
- Након потврде Квалификовано лице одговорно за стручни рад у постројењу оператера Елихир Прахово, одговорно лице код власника/произвођача отпада врши најаву кретања отпада кроз апликацију NRIZ 48 сати пре започињања кретања отпада.
- Квалификовано лице одговорно за стручни рад у постројењу оператера Елихир Прахово мејлом обавештава службеника обезбеђења на Капији 6, Групу за вагарске послове и Менаџера Лабораторије о датум и времену доласка возила са отпадом.
- Дозволу за улазак на локацију оператера Elixir Prahovo може да добије само возило и возач који је наведен у најави од стране Квалификованог лица одговорног за стручни рад.
- Након што је возило ушло на локацију приступа се провери документације и квалитета отпада, од стране Квалификованог лица одговорног за стручни рад.
- Носилац пројекта, пре пријема отпада на складиштење, мора спровести следеће поступке провере:
 - Визуелни преглед отпада – да ли постоје примесе других отпада (шут, земља, вода и сл.)
 - Провера органолептичких и механичких карактеристика узорка (боја, мирис...) на основу података из Извештаја о испитивању отпада
 - Упоредивање узорка са референтним узорком – да ли постоји разлика у боји, густини, структури и физичко хемијским карактеристикама из Извештаја контроле квалитета.
- Након извршене провере на пријему, уколико нису уочене неправилности приступа се наредним корацима. Уколико се приликом провере на пријему уочи једна или више неправилности обавеза је носиоца пројекта да примени поступак у складу са уоченом неправилношћу, у односу на који ће се отпад прихватити или ће бити враћен власнику.

- Уколико се приликом провере квалитета отпада утврди да отпад није уговореног квалитета Квалификовано лице одговорно за стручни рад у постројењу Elixir Прахово је у обавези да сачини Записник о рекламацији отпада и обавештава власника отпада телефонским путем и мејлом о поврату испоручене количине отпада.
- Обавеза је Носиоца пројекта да место за складиштење предметног отпада одржава чистим и уредним.
- ИВС контејнере са алтернативним течним сировинама (отпадним киселинама и базама) код којих постоји могућност оштећења и испуштања течних опасних материја, складиштити у одговарајућим типским преносним танкванама на предвиђеном привременом складишту неопасног и опасног отпада.
- Обавеза је Носиоца пројекта да повремено врши периодичну проверу конструкционе целовитости ИВС контејнера (механичка напрснућа) и појаве цурења. У случају потребе предузимаће се одређене мере као што су замена амбалаже (посуда), санирање акцидентно просутог садржаја и сл. Како би несметано обавила напред наведена контрола, приступ складишту са опасним отпадом треба да буде лак и слободан.
- Обавеза је Носиоца пројекта да сваку категорију отпада коју на пријему разврста, посебно обележи и привремено складишти у складу са његовим карактеристикама.
- За сакупљање евентуално исцурелог садржаја обезбедити довољан број покретних танквана, као и одговарајући апсорбенси за сакупљање и суво чишћење исцурелог садржаја (пиљевина, песак, средства за апсорпцију база и киселина).
- Контаминирани апсорбент одложити у за то намењене посуде за сакупљање опасног отпад до даљег збрињавања и одложити га на Привремено складиште опасног и неопасног отпада;
- Комунални отпад одлагати у контејнере које редовно празни надлежно ЈКП.
- Управљање отпадом насталим из редовног рада оператера регулисано је Планом управљања отпадом који се повремено ажурира у складу са Законом о управљању отпадом.
- Обавеза је Носиоца пројекта да складишта алтернативних сировина, као и сва остала складишта на локацији у склопу комплекса Елихир Прахово држи ограђеним, обележеним и под сталним надзором, како би се спречио приступ неовлашћеним лицима.
- Обавеза је Носиоца пројекта да одржава саобраћајну инфраструктуру, како на прилазу постројењу за управљање отпадом, тако и саобраћајнице унутар

локације постројења и манипулативне површине, чиме се смањује могућност загађивања;

- Манипулацију отпадом могу да обављају само лица одговарајуће струке, обучена и са овлашћењем за такву врсту послова, одевени и опремљени прописном опремом;
- Обавеза је Носиоца пројекта да приликом преузимања неопасног отпада попуни и овери примерак Документа о кретању отпада, у складу са Правилником о обрасцу документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС” бр. 114/13) и исте чува најмање две године;
- Обавеза је Носиоца пројекта да приликом преузимања опасног отпада попуни и овери примерак Документа о кретању опасног отпада, у складу са Правилником о обрасцу документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање (“Сл. гласник РС”, бр. 17/2017) и исти чува трајно до 01.01.2026. а после по Правилнику о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање (“Сл. гласник РС”, бр. 37/2025 и 47/2025.)
- Израдити одговарајућа техничка упутства и процедуре за рад у објекту;
- Обавеза је Носиоца пројекта да предметни неопасан и опасан отпад одмах по пријему на локацију постројења за управљање отпадом, евидентира и адекватно збрине у складу са посебни прописима, односно мора да води евиденцију о примљеним количинама неопасног и опасног отпада и о количинама поновног искоришћења отпада (операције Р 5 у обавези да води следеће евиденције на NRIZ-у: I R 12). Квалификовано лице одговорно за стручни рад је:
 - У ДЕО6 обрасцу евидентира се пријем отпада у постројење оператора Elixir Ptahovo у делу документа Подаци о предатом отпаду, а на дан поновног искоришћења евидентира се потрошена количина у делу документа Подаци о сопственом поступању са отпадом
 - У ДЕО3 обрасцу евидентира се поновно искоришћење отпада у постројење оператора
- Обавеза је Носиоца пројекта да води дневне извештаје о отпаду, а извештај о годишњим количинама отпада да предаје Агенцији за заштиту животне средине на основу Правилника о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање (“Сл. гласник РС”, бр. 7/2020 и 79/2021). Документација за опасан отпад се чува трајно, а за неопасан отпад се чува 2 године.
- Обавеза је Носиоца пројекта да врши испитивање односно узорковање и карактеризацију предметног неопасног и опасног отпада ради класификације отпада. Испитивање отпада се мора вршити преко стручних организација и других правних лица која су овлашћена за узорковање и карактеризацију према обиму испитивања за која су акредитована, у складу са посебним прописима.

Карактеризација отпада врши се само за опасан отпад и за отпад који према пореклу, саставу и карактеристикама може бити опасан отпад, осим отпада из домаћинства. Извештаје о испитивању отпада, је обавезно чувати у архиви предузећа минимум пет година.

- Обавеза је Носиоца пројекта да на локацији обезбеди адекватан простор у коме се чува документација о локацији, постројењу и евиденцији коју води о врстама и количинама предметног неопасног и опасног отпада.
- У складу са чл. 36 Закона о управљању отпадом ("Сл. гласник РС", бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016, 95/2018 - др. закон и 35/2023), отпад не може бити привремено складиштен на локацији произвођача, власника и/или другог држаоца отпада дуже од 36 месеци по чијем се истеку отпад мора предати на третман, односно поновно искоришћење или одлагање.
- Отпад настао обављањем предметних делатности на локацији, из редовног рада постројења Elixir Prahovo, мора се предати оператерима који имају дозволу за сакупљање, транспорт, складиштење и/или поновно искоришћење предметног отпада, издату од надлежног органа за издавање дозвола за управљање отпадом.

Мере заштите ваздуха од загађења

- На основу члана 9. Уредбе о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух и стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревања Носилац пројекта је дужан да изврши гаранцијско мерење након реализације пројекта, ради добијања употребне дозволе. Гаранцијско мерење мора се обавити при неометаном раду постројења, у периоду између трећег и шестог месеца током пробног рада. Није дозвољено било какво разблажење у циљу смањења концентрације загађујућих материја у отпадном гасу.
- У току редовног рада обавеза оператера је да редовно врши контролу емисије на емитерима у складу са Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух и стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревања и у складу са Планом мониторинга.
- Одржавање и чишћење система за третман гасова (врећастих филтера, циклона, скрубера) вршити према упутству произвођача опреме.
- Организовати континуално мерење на завршном емитеру ако пробна мерења покажу да проток за поједине материје које се испуштају прелази вредности предвиђене чл. 8 - 11 Уредбе о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање:
 - Стационарни извор загађивања са масеним протоком прашкастих материја изнад 3 kg/h опрема се мерним уређајима који континуално одређују масену концентрацију прашкастих материја.
 - Сумпордиоксид 30 kg/h (30.000 g/h)

- Флуор и гасовита неорганска једињења флуора изражена као флуороводоник-
HF 0,3 кг/х (300 г/х)
- Гасовита неорганска једињења хлора изражена као хлороводоник - HCl 1,5
kg/h (1.500 g/h)
- У случају да је потребно континуално мерење, треба прибавити Дозволу за
континуално мерење од стране Министарства заштите животне средине у складу
са чланом 22. Уредбе о граничним вредностима емисија загађујућих материја у
ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање.
- Редовно вршити прање и чишћење саобраћајница и манипулативних
површина; набавити опрему за ефикасно чишћење. На овај начин се спречава
дифузно загађење.
- Обавезно је искључивање мотора транспортних возила за време стајања
истих тј приликом истовара сировина и утовара готових производа;

Техничка решења за заштиту вода и земљишта

- За потребе хидрантске воде користи се технолошка вода са црпне станице која
пумпа воду из реке Дунав.
- Санитарно-фекалне воде ће се испуштати у септичку јаму коју ће празнити
надлежно комунално предузеће.
- Обавеза је Носиоца пројекта да редовно 4 пута годишње, преко овлашћеног
правног лица, врши испитивање квалитета отпадних вода на сепаратору масти
и уља. Квалитет отпадних вода мора да буде у складу са Законом о водама ("Сл.
гласник РС", бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 - др. закон),
Правилником о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета
отпадних вода и њиховог утицаја на реципијент и садржини извештаја о
извршеним мерењима ("Сл. гласник РС", бр. 18/2024) и Уредбом о граничним
вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово
достизање („Сл. Гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16).
- Носилац пројекта има обавезу да извештаје о извршеним мерењима чува
најмање пет година и да исте доставља јавном водном предузећу, министарству
надлежном за послове заштите животне средине и Агенцији за заштиту животне
средине једном годишње.
- Обавеза је Носиоца пројекта да редовно врши чишћење и одржавање сепаратора
масти и уља у да са насталим талогом поступа у складу са Законом о управљању
отпадом и подзаконском регулативом из ове области. О количини и врсти отпада се
сачињавати/попуњавати одговарајући документ.
- У циљу приказа података о стању и квалитету земљишта у току обављања
предметне активности, обавеза је Носиоца пројекта да у складу са одредбама Закона
о заштити земљишта ("Сл. гласник РС", бр. 112/2015), Правилника о листи
активности које могу да буду узрок загађења и деградације земљишта, поступку,

садржини података, роковима и другим захтевима за мониторинг земљишта ("Сл. гласник РС", бр. 102/2020) и Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту ("Сл. гласник РС", бр. 30/2018, 64/2019), спроведе процедуру набавке и одабира овлашћене, акредитоване лабораторије за обављање Мониторинга земљишта и да исти спроводи на прописан начин.

Мере заштите од буке

У смислу смањења нивоа буке на локацији предметног пројекта обавезне мере заштите су:

- Обавезно је редовно одржавање опреме која емитује повећану буку
- Праћење нивоа буке на комплексу Елихир Прахово на којој је планиран предметни пројекат се врши у складу са Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/2004, 36/09 и 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон и 43/2011. – одлука УС и 14/2016), Законом о заштити од буке у животној средини ("Сл. гласник РС", бр. 96/2021) и Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Службени гласник РС" бр. 75/2010).
- У складу са чланом 23. Закона о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр.96/2021) обавеза Носиоца пројекта као власника, односно корисника извора буке, је да врши редовно периодично мерење нивоа буке у животној средини, једном у три године.
- Мерење буке вршити преко организација овлашћених за такву врсту мерења и о извршеним мерењима нивоа буке извести надлежни орган.
- У случају прекорачења дозвољеног нивоа буке Носилац пројекта Elixir Прахово је у обавези да спроведе додатне мере у циљу смањења и постизања дозвољеног нивоа буке.

Мере које проистичу из услова надлежних органа

Локацијски услови издати су од стране Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Број предмета: РОП-МСГИ-33096-ЛОЦН-5/2019, Заводни број: 350-02-00345/2019-14, Датум: 26.08.2019. године за реконструкцију и промену намене постојећег производног објекта ТРР-а за производњу минералних ђубрива, изградњу транспортера, доградњу рампи, реконструкцију пакирнице I хале 1 и изградњу платоа на к.п. бр. 2300/1 КО Прахово:

Правила уређења – услови

к.п. бр. 2300/1 КО Прахово је у целини I (индустријски комплекс), зона I (постојећи индустријски комплекс), део II (производни део индустријског комплекса). Производни део обухвата објекте и погоне у служби дефинисаног производног процеса (хемијска индустрија) + пратеће технолошки и функционално повезане садржаје и складишта.

У оквиру претежне намене дозвољена је изградња:

- објеката инфраструктуре;
- објеката за обезбеђивање топлотне и електричне енергије;
- објеката/инсталација за различите врсте горива која се користе за рад комплекса;
- пратећих објеката за надзирање функционисања инфраструктурних мрежа и уређаја;
- евентуалних мањих радионица за одржавање погона.

У зони је забрањено становање.

У зони је забрањена изградња објеката, погона и складишта који нису у служби дефинисаног производног процеса и нису компатибилни са наменом индустријског комплекса.

Комплетна подзона **треба** да буде физички изолована са контролисаним улазом и излазом.

Пожељно је формирање функционалних целина (блокова) ради груписања објеката према намени или позицији на парцели.

Везе између објеката у кругу комплекса **треба** остварити интерним саобраћајницама и платоима.

Ако постоје потребе и техничке могућности, **дозвољено** је повезати објекте на постојећи транспортни систем и остварити везу са интерним железничким колосецима.

Правила грађења – услови

Параметри заузетости/зелене површине/паркирање се посматрају на нивоу комплетне зоне И (због технологије, манипулативних површина, третмана атмосферских вода и заштитног појаса зеленила).

Максимална заузетост:

- зона I: максимално 40%;
- део II: максимално 60%;
- блок А: максимално 65%;
- блок Б: максимално 65%;
- блок В: максимално 40%;
- блок Г: максимално 40%.

Индекс изграђености: максимално 0,8.

Регулационе линије нису дефинисане (део зоне се не граничи са јавним саобраћајницама; веза је интерним саобраћајницама).

Грађевинске линије су условљене технолошким процесом, прописаним удаљеностима и посебним противпожарним прописима.

Нови објекти се могу постављати унутар предвиђених зона; могућа су одступања ако то захтевају технолошки процес или еколошке мере заштите.

Предвиђена спратност производних објеката: II (приземље); висина објекта је условљена технолошким захтевима намене.

Објекти могу имати подрум/сутерен и подземне транспортне путеве између одређених објеката ако нема геотехничких и хидротехничких сметњи.

Дубину и начин фундирања обавезно ускладити карактеристикама тла.

Подземни делови објеката могу прећи задату грађевинску линију до граница парцеле ако не угрожавају индустријске колосеке, интерне саобраћајнице, заштитни појас зеленила, трасе инфраструктуре и сл.

Приступ индустријском комплексу је преко пута Прахово–Радужевац; предвиђена су 4 контролисана улаза–излаза.

Везе између објеката у комплексу остваривати интерним саобраћајницама и платоима у складу са функционалним и технолошким потребама и противпожарним условима.

Интерне саобраћајнице које повезују производне објекте и складишта морају бити предвиђене за тешко саобраћајно оптерећење, уз елементе трасе за несметан пролаз тешких теретних возила (меродавна возила).

На прелазу плато–саобраћајница предвидети упуштени ивичњак ради лакше манипулације (где се користе манипулативна средства).

Нивелационо решење саобраћајница и платоа ускладити са положајима постојећих и планираних објеката уз поштовање максималних и минималних подужних и попречних падова.

Предвидети систем решетки, канала и ригола за одвођење површинских вода са саобраћајних површина и платоа; воде се пре испуштања третирају на сепаратору масти и уља.

Пожељно је обезбедити зелене површине и у унутрашњости зоне колико дозвољава технологија и мере заштите земљишта (третман/одвођење атмосферских вода са манипулативних површина и платоа).

Посебне одредбе (интервенције/објекти)

Доградња објекта за производњу NPK ђубрива је могућа ради уградње нове опреме за пречишћавање отпадних гасова и увођења рецикулације воде; проширење је планирано у делу хале према складишној хали бр. 7.

Аутоистакалиште NH₃ је северно од сферних резервоара и састоји се од претакачког моста и бетониране површине за паркирање ауто-цистерне.

На локацији су 3 сферна резервоара по 1800 m³; планира се постављање још резервоара за складиштење амонијака.

Планиран је транспорт амонијака од луке до резервоара уз изградњу инсталације за претакање (компресорске станице).

Транспорт амонијака предвиђен је постављањем цевовода на постојеће транспортне системе.

Реконструкција и доградња пакирнице врши се према потребама инвеститора, у складу са технолошким процесом.

Планирани објекти се позиционирају и групишу према намени и у складу са технолошким процесом и потребама ширења; габарити и позиције могу бити подложни изменама кроз главне пројекте уз поштовање заузетости и технологије.

Дозвољена је изградња/доградња и других објеката изван дефинисаних зона изградње ако задовољавају намену, урбанистичке параметре и прописана растојања. Дозвољена је изградња посебних инфраструктурних објеката који се не урачунавају у корисну BRGP (нпр. фабрички димњаци, ветрењаче, водоводни торњеве и др.), уз услов да не представљају опасност по безбедност и да не ометају функционисање осталих објеката.

Пре издавања грађевинске дозволе потребна је верификација идејног пројекта на Комисији за планове.

ПОСЕБНИ УСЛОВИ

Заштита природе

При пројектовању и извођењу радова на планираној реконструкцији објекта у свему се придржавати услова у погледу мера заштите природе датих Решењем завода за заштиту природе Србије 03 бр. 020-2407/2 од 20.8.2019. године, број у систему РОП-МСГИ-33096-ЛОЦН-5-НРАР-3/2019 од 20.8.2019. године:

Радови на реконструкцији и промени намена постојећег производног објекта ТРР-а и пратећих објеката за производњу минералних ђубрива, могу се изводити у складу са Идејним Решењем на катастарској парцели бр. 2300/1, К.О. Прахово, општина Неготин;

Током извођења радова градилиште организовати на минималној површини потребној за његово функционисање, а манипулативне површине просторно ограничити;

Приликом реконструкције и промени намена постојећег производног објекта ТРР-а и пратећих објеката за производњу минералних ђубрива, предвидети делатности и технологије чија реализација и редовни рад неће негативно утицати на квалитет животне средине и здравље становништва и за које се могу планирати и реализовати

мере превенције, спречавања и отклањања потенцијално негативних утицаја (бука, прашина, загађивање ваздуха. и сл.) и ефеката у простору и животној средини, мере заштите и мониторинга животне средине у свим фазама реализације, редовног рада и за случај акцидента;

Све планиране садржаје и активности током радова предвидети сагласно стандардима и прописима за изградњу таквих комплекса;

Приликом реконструкције и промени намена постојећег производног објекта ТРР-а и пратећих објеката за производњу минералних ђубрива, водити рачуна о максималном искоришћењу постојеће опреме и инсталација услед сличности пређашње производње;

Приликом радова на реконструкцији и промени намена постојећег производног процеса производње ђубрива, током транспорта, дозирања и мешања предвидети уградњу система за отпашивање погона на свим местима где долази до стварања прашине;

Приликом оспособљавања дела некадашњег магацина за дневно складиштење и дозирање чврстих сировина у процес производње предвидети уградњу врећастог филтера за отпашивање;

У оквиру складишта подна облога мора бити од материјала (бетон и сл.) који неће дозволити пролазак материје у земљу и подземне воде, у случају просипања;

За изградњу бетанског платоа предвидети платоа армиранобетонске конструкције.

Све подземне инсталације испод платоа прописно заштитити;

Обавезно је редовно одржавање и чишћење подне облоге складишта;

Складиште мора бити ограђено и под сталним надзором у складу са чланом 2. Правилника о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Службени гласник РС“, бр. 92/2010), како би био спречен улазак и руковање отпадом од стране неовлашћених лица;

Предвидети инфраструктурно опремање складишног простора по највишим еколошким стандардима. Изградњу комуналне инфраструктуре урадити на основу услова надлежних комуналних организација;

У циљу спречавања и смањена емисије штетних и опасних материја у ваздух, спровести мере за смањење загађивања ваздуха и не испуштати загађујуће материје у ваздух у количини већој од прописаних граничних вредности емисије (ГВЕ);

Уградити ефикасне вентилационе системе и филтерске уређаје у циљу пречишћавања ваздуха и смањења штетних утицаја на ваздух поштујући прописане граничне вредности емисије (ГВЕ);

За случај да се у процесу обављања делатности могу емитовати гасови непријатних мириса, применити мере које ће довести до редукције мириса и обуставити технолошки процес у случају прекорачења ГВЕ како би се концентрације загађујућих материја свеле на прописане вредности;

Мере заштите ваздуха подразумевају адекватно прикупљање и уклањање честичних материја, затворен систем складиштења, транспорта и дистрибуције испарљивих материја и сл.;

На димњаку испирача предвидети место за континуално мерење емисије за флуорне гасове, као и место за периодично мерење емисије амонијака и прашкастих материја;

Обавезно предвидети одговарајуће уређење терена као и формирање непосредне зоне заштите.

Утврдити обавезу санације или рекултивације свих деградираних површина. Уз сагласност надлежне комуналне службе, предвидети локације на којима ће се трајно депоновати неискоришћени грађевински и остали материјал настао предметним радовима;

У току извођења предметних радова потребно је одржавати максимални ниво комуналне хигијене. Комунални отпад настао у току радова сакупљати у судове који су за ту сврху намењени и редовно га евакуисати у сарадњи са надлежном комуналном службом, односно спровести систематско прикупљање чврстог отпада који се јавља у процесу градње објеката и боравка радника у зони градилишта; Обезбедити одговарајући систем противпожарне заштите (надземни и подземни противпожарни хидранти), у циљу заштите животне средине од загађења;

Предузети све неопходне мере заштите природе у акцидентним ситуацијама уз обавезу обавештавања надлежних инспекцијских служби;

Након окончања радова, сав комунални отпад, вишак материјала и опреме мора бити уклоњен са локација привременог депоновања.

Мере заштите од пожара и експлозија

При пројектовању и извођењу у свему се придржавати Услови у погледу мера заштите од пожара и експлозија, издатих од стране МУП-а, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Бору, 09.8.1 број 217-10-20/19 од 21.8.2019. године, број у систему РОП-МСГИ-33096-ЛОЦН-5-НРАР-4/2019 од 23.8.2019. године.

У вези издавања ових услова, обавештавамо вас да овај орган НЕМА посебних услова у погледу мера заштите од пожара, као и да је у фази пројектовања и изградње предметног објекта са свим припадајућим инсталацијама, опремом и уређајима, потребно применити мере заштите од пожара утврђене важећим законима, техничким прописима, стандардима и другим актима којима је уређена област заштите од пожара.

Услови одбране

При пројектовању и извођењу у свему се придржавати услова издатих од Министарства одбране, Сектора за материјалне ресурсе, Управе за инфраструктуру, број 16031-2 од 15.8.2019. године, број у систему РОП-МСГИ-33096-ЛОЦН-5-НРАР-6/2019 од 16.8.2019. године.

Услови безбедности ваздушног саобраћаја

При пројектовању и извођењу у свему се придржавати сагласности издате од Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије, број 4/3-09-00175/2019-0003 од 20.8.2019. године, број у систему РОП-МСГИ-33096-ЛОЦН-5-НРАР-7/2019 од 20.8.2019. године:

Испирач са димњаком (димњак) је потребно обележити као препреку за летење, за уочавање дању и то наизменичним пољима црвене и беле боје, тако да поље на врху димњака буде црвене боје. Висина поља мора износити 1/7 (једну седмину) укупне висине димњака.

Испирач са димњаком (димњак) је потребно обележити као препреку за летење, за уочавање ноћу и у условима смањење видљивости и то тако што на врху стуба треба поставити светиљку ниског интензитета "тип Б", за обележавање препрека у ваздушном саобраћају. Светиљка мора бити двострука (две светиљке) или једнострука светиљка са сијалицом "дуал" тип, црвене боје. Интензитет светлости треба да износи најмање 32 цд, са максималним светлосним интензитетом под углом од +60 до +100 у односу на хоризонталну раван. Светиљка мора бити прикључене на основно напајање електричном енергијом и на резервно напајање које се мора укључивати аутоматски са временом прихватања оптерећења до 15 секунди.

3. Налаже се носиоцу пројекта да при реконструкцији и раду предметног пројекта у свему испоштује услове и сагласности других надлежних органа и организација прибављених у складу са посебним законом.
4. Носилац пројекта је дужан да у року од две године од дана добијања овог решења започне извођење пројекта из тачке 1. овог Решења. Уколико у остављеном року не започне извођење пројекта, носилац пројекта је у обавези да поднесе захтев за одлучивање о потреби израде нове студије или ажурирање предметне студије.
5. Решење, предметна Студија о процени утицаја на животну средину и 5 (пет) Прилога су саставни део техничке документације у складу са чланом 31. став 7. Закона о процени утицаја на животну средину.
6. О трошковима поступка биће одлучено посебним решењем.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Носилац пројекта Elixir Prahovo Industrija hemijskih proizvoda doo Prahovo је дана 18.07.2025. године, Министарству заштите животне средине поднео Захтев за давање сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину Пројекта реконструкције и промене намене постојећег производног објекта ТРР за производњу минералних ђубрива коришћењем и алтернативних сировина (отпада) у оквиру комплекса Elixir Prahovo Industrija hemijskih proizvoda doo Prahovo, на КП број 2300/1 КО Прахово, заведен под бројем 003207736 2025.

Дописом од 29.07.2025. године од носиоца пројекта је затражено да допуни Студију о процени утицаја на животну средину. Исправљена и допуњена Студија о процени утицаја на животну средину у електронском облику, достављена је овом органу дана 08.09.2025. године.

Предметна Студија о процени утицаја на животну средину је урађена у свему у складу са Решењем о потреби и одређивању обима и садржаја Студије о процени утицаја на животну средину Пројекта реконструкције и промене намене постојећег производног објекта ТРР за производњу минералних ђубрива коришћењем и алтернативних сировина (отпада) у оквиру комплекса Elixir Prahovo Industrija hemijskih proizvoda doo Prahovo, на КП број 2300/1 КО Прахово, број 001776100 2024 од 19.09.2024. године.

У складу са чланом 25. и чланом 26. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 94/2024), обезбеђен је јавни увид, организована презентација и спроведена јавна расправа о предметној Студији – Обавештење је објављено у дневном листу „Данас“ дана 23.09.2025. године, као и на службеном сајту Министарства <http://www.ekologija.gov.rs/obavestjenja/procena-uticaja-na-zivotnu-sredinu/>.

Презентација и јавна расправа предметне Студије одржана је 23.10.2025. године у просторијама Општинске управе Општине Неготин, са почетком у 12.30 часова. Јавној расправи присуствовали су представници: Министарства заштите животне средине, обрађивача предметне Студије, носиоца пројекта и Општинске управе Општине Неготин, док заинтересоване јавности није било. У току трајања јавног увида није било достављених мишљења/коментара од стране заинтересованих органа, организација и јавности у писаном облику.

У складу са чланом 27. и члановима 28., 29. и 31. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 94/2024), Решењем број 003207736 2025 од 18.09.2025. године образована је Техничка комисија. Чланови Техничке комисије су извршили детаљан преглед и анализу Студије и пратеће документације. На првом састанку техничке комисије који је одржан 30.10.2025. године, закључено је да је предметна Студија конципирана у складу са Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 69/05) и чланом 31. Закона о процени утицаја на животну средину, али да постоје одређени недостаци које треба кориговати. Дописом овог органа од 03.11.2025. године носиоцу пројекта су достављене примедбе/коментари и наложена је измена и допуна предметне Студије.

Све достављене примедбе од стране Техничке комисије су размотрене и дате у наставку:

Примедба 1: Сагласност на предметну Студију (стр. 29) није потписана и оверена од стране Носиоца пројекта (Инвеститора). Такође, на истој страни, Студију није потписао и оверио Обрађивач.

Одговор: Урађено, потписано и оверено.

Примедба 2: У поглављу „0. Увод“, на крају првог пасуса на стр. 39. наведено је следеће:

„Пепео и шљака се карактеришу као неопасан отпад сходно Правилнику о категоријама, испитивању и класификацији отпада ("Сл. гласник РС", бр. 56/2010, 93/2019, 39/2021 и 65/2024).”

Неопходно је дати индексне бројеве за предметни отпад, као и, у прилогу Студије, Извештаје о испитивању према којим је исти карактерисан као неопасан отпад.

Одговор: Текст је допуњен. Индексни бројеви пепела и шљаке који ће се користити у технолошком процесу су:

- 19 01 12 - шљака другачија од оне наведене у 19 01 11;
- 19 01 14 - летећи пепео другачији од оног наведеног у 19 01 13;
- 19 01 16 - прашина из котла другачија од оне наведене у 19 01 15;
- 10 01 01 - пепео, шљака и прашина из котла (изузев прашине из котла наведене у 10 01 04);
- 10 01 15 - шљака и прашина из котла из процеса ко-спаљивања другачији од оних наведених у 10 01 14.

У Прилогу 5 Студије су дати Извештаји о испитивању за наведене врсте отпада.

Примедба 3: У оквиру поглавља 2. „Опис локације на којој се планира извођење пројекта“, као његов посебан део, дати копију плана предметне катастарске парцеле са анализом усклађености изабране локације са просторно-планском и урбанистичком документацијом.

Одговор: Додато је поглавље Усклађеност изабране локације са просторно - планском и урбанистичком документацијом:

Усклађеност изабране локације са просторно - планском и урбанистичком документацијом

Просторни план Републике Србије, односно Закон о просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, бр. 88/2010) дефинише начин коришћења и заштите природних ресурса, природне и културне баштине и животне средине. У области управљања отпадом основни циљ Просторног плана је развијање одрживог система управљања отпадом у циљу смањења загађења животне средине и деградације простора, док су оперативни циљеви:

- промоција и подстицање рециклаже и поновног искоришћења отпада ради очувања природних ресурса и животне средине;
- изградња постројења за третман и одлагање опасног отпада и
- успостављање система за управљање посебним токовима отпада.

Према Просторном плану општине Неготин („Сл. лист општине Неготин“, бр. 16/2011), предметно подручје је дефинисано као индустријска зона односно индустријско-лучки

центар значајног развојног потенцијала. Развој комплекса хемијске индустрије у Прахову, кога чине „Elixir Prahovo – Индустрија хемијских производа ДОО Прахово“ и „Пхоспхеа Данубе“ ДОО (у даљем тексту Индустријски комплекс) дефинисан је Планом детаљне регулације за комплекс хемијске индустрије у Прахову („Сл. лист Општине Неготин“, бр. 17/2022), и изменама и то изградњом индустријског парка, хемијског парка, енергетског острва, еколошког острва, проширењем складишта фосфогипса, као и обезбеђивањем тампон зоне зеленила и измештањем траса локалних саобраћајница изван индустријског комплекса, чиме се обезбеђује изоловање утицаја индустријског комплекса и процеса производње. Постојећи Индустријски комплекс заузима површину око 148 ха, а планирано је проширење у правцу истока и запада, тако да планирани Индустријски комплекс заузима око 594,41 ха.

У оквиру обухвата напред наведеног Плана детаљне регулације формиране су следеће технолошке целине, зоне и посебни делови зона:

- Технолошка целина „А“: Зона II - Постојећи индустријски комплекс, кога чине:

- I1 - Производни део индустријског комплекса;

- I2 - Део индустријског комплекса без производних функција;

- I3 - Део индустријског комплекса за производњу фосфатних минералних хранива;

- I4 - Зона трафостанице.

- Технолошка целина „В“: Зона II - Складиште фосфогипса;

- Технолошка целина „С“: Зона III - Хемијски парк и Зона IV - Енергетско и еколошко острво;

- Технолошка целина „D“: Зона V - Индустријски парк.

У складу са локацијским условима, Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, за пројекат реконструкције и промене намене постојећег производног објекта ТРР-а за производњу минералних ђубрива, изградњу транспортера, доградњу рампи, реконструкцију пакирнице и хале 1 и изградњу платоа на к.п. бр. 2300/1 КО Прахово у оквиру хемијског комплекса „Elixir Prahovo“ д.о.о., бр. ROP-MSGI-33096-LOCH-5/2019, заводни број: 350-02-00345/2019-14 од 26.8.2019. године као и Планом детаљне регулације за комплекс хемијске индустрије у Прахову („Сл. лист Општине Неготин“, бр. 21/2014) предметне катастарске парцеле су саставни део целине индустријског комплекса.

Катастарска парцела бр. 2300/1 КО Прахово се налази у оквиру целине I – индустријски комплекс, зона I – постојећи индустријски комплекс, део I1 – производни део индустријског комплекса.

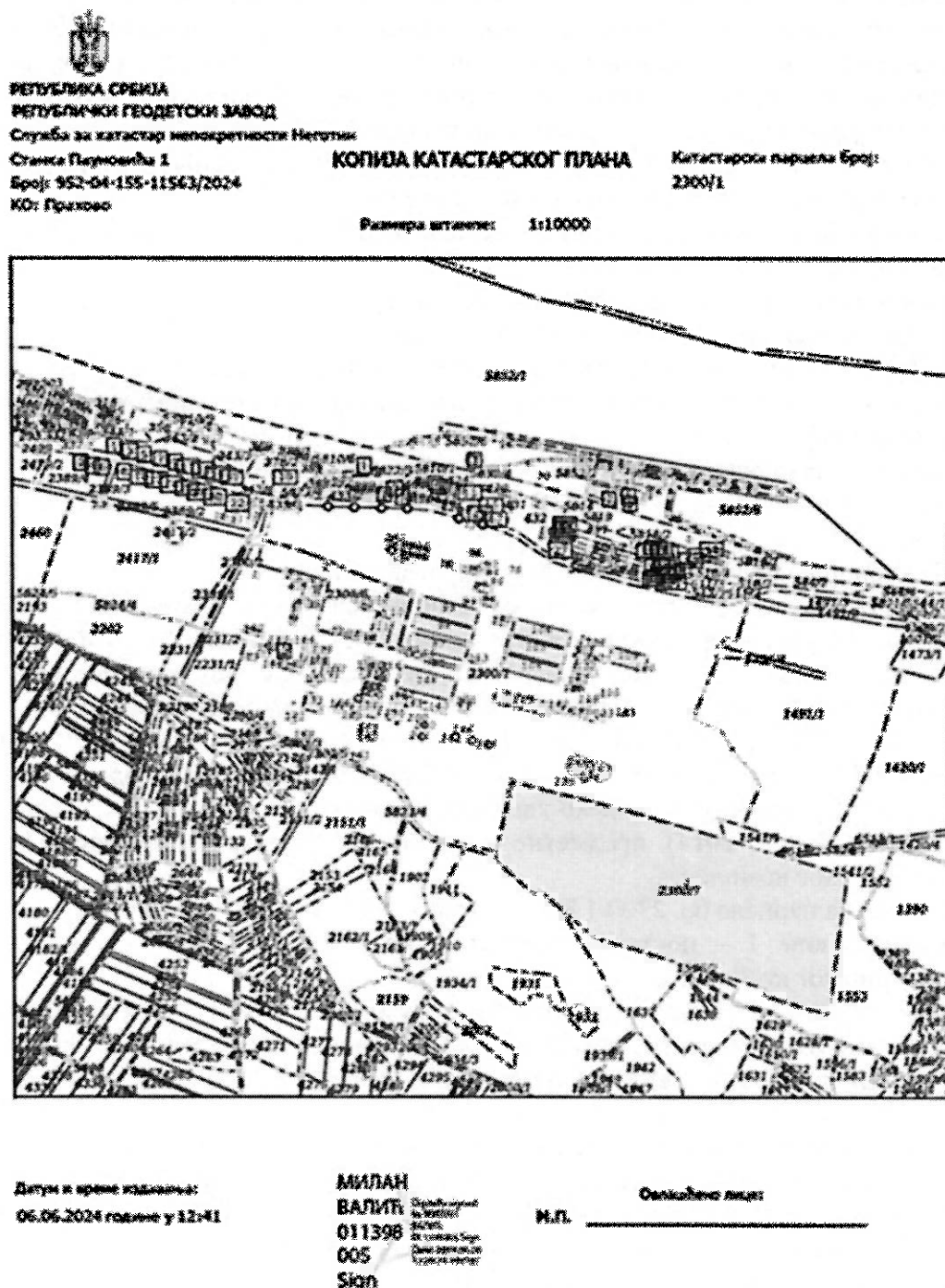
Производни део индустријског комплекса заузима централни део Зоне I и обухвата све објекте и погоне у оквиру комплекса ИХП Прахово, који су у служби дефинисаног производног процеса (хемијска индустрија), као и неопходне пратеће, технолошки и функционално повезане садржаје и складишта.

У оквиру дефинисане претежне намене, дозвољена је и изградња неопходних објеката инфраструктуре, објеката за потребе обезбеђивања топлотне и електричне енергије и различитих врста горива која се користе за рад у оквиру предметног комплекса, пратећих објеката за надзирање функционисања инфраструктурних мрежа и уређаја, као и евентуалних мањих радионица за одржавање погона.

У оквиру ове зоне забрањено је становање и изградња објеката, погона и складишта који нису у служби дефинисаног производног процеса и који нису компатибилни са дефинисаном наменом предметног индустријског комплекса.

Постојећи објекат за производњу NPK ђубрива може се доградити како би се инсталирала нова опрема за пречишћавање отпадних гасова и увела рецикулација воде

у технолошки процес. Простор за ово проширење је ограничен изграђеним објектима, тако да је предвиђено да се проширење постојећег производног објекта изврши у делу хале према складишној хали бр. 7.

Слика 1. Копија плана катастарске парцеле

Примедба 4: У оквиру поглавља 2, поред приказа макро и микролокације, дати и ситуациони план са уцртаним објектима и приказом потребне површине земљишта за

време извођења радова и површине која ће бити обухваћена када пројекат буде изведен. У делу потпоглавља 2.2. у коме се даје опис микролокације дати приказ положаја објекта предметног пројекта у оквиру комплекса, као и преглед привредних и стамбених објекат у окружењу индустријског комплекса Elixir Прахово и њихов положај и удаљеност од предметне локације.

Одговор: У оквиру поглавља Микролокације, дат је ситуациони план са елементима обележавања објекта (слика 5), табела (табела 2) са приказом потребне површине земљишта као и приказ положаја објекта у оквиру комплекса (слика 6). У табели 7 на 69 страни су дате и нумеричке вредности удаљености у метрима (m).

Примедба 5: У оквиру поглавља 3. „Опис пројекта“, потпоглавље „3.2 Опис објекта, планираног производног процеса или активности, њихове технолошке и друге карактеристике“, на стр. 70 Студије наведено је следеће:

“Пепео и шљака из постројења за термички третман канализационог муља пречишћени су од тешких метала и садрже од 12 % до 20 % P_2O_5 . Пепео и шљака пореклом из других термичких процеса могу садржати више активних материја (азот, фосфор и калијум) потребних за производњу минералних NPK ђубрива. Појединачни % садржаји активних материја (азот, фосфор и калијум) су различити, а њихов укупан садржај се креће од 20% до 80%, у зависности од технологије генератора пепела и шљаке.”

Где се врши третман пепела и шљаке у циљу уклањања тешких метала? Дати кратак опис третмана пепела и шљаке из постројења за термички третман канализационог муља, као и предметних алтернативних сировина из других темичких процеса.

Одговор: Испод параграфа додато је објашњење

Третман пепела и шљаке се не врши на локацији оператера. Оператер не спроводи никакве поступке уклањања тешких метала, нити било који третман који би мењао хемијски или физички састав пепела и шљаке пре коришћења као замене за фосфате.

Према условима за пријем алтернативних сировина, оператер може да преузме само онај пепео и шљаку који већ испуњавају прописане карактеристике, укључујући и концентрације тешких метала, а што се утврђује на основу Извештаја о испитивању отпада који је генератор отпада обавезан да достави пре предаје отпада. Извештај мора бити израђен у складу са Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник РС”, бр. 56/2010, 93/2019, 39/2021 и 65/2024).

Примедба 6: У поглављу 3. „Опис пројекта”, дати количине отпадних токова (гасовити, течни, чврсти), који се могу генерисати у току редовног рада постројења, односно квантификовати податке о гасовитим отпадним токовима, податке о количинама условно чистих атмосферских вода, атмосферских вода које падају у танквану, потенцијално загађених атмосферских вода и санитарно-фекалних отпадних вода, као и податке о врстама и количинама чврстог отпада, који се могу генерисати током редовног рада постројења.

Одговор: Додато је поглавље 3.3. у коме су дефинисане количине отпадних токова који се могу генерисати у току редовног рада постројења.

Примедба 7: У поглављу 3. „Опис пројекта“, поред приказа третмана гасовитих отпадних токова, дати приказ третмана свих осталих отпадних токова. Дати опис третмана свих наведених врста генерисаних отпадних вода. При опису третмана

потенцијално загађених атмосферских вода дати приказ основних карактеристика сепаратора уља и нафтних деривата. Такође, поред приказа врста и карактеристика отпада генерисаног радом постројења, дати кратак приказ начина поступања са тим отпадом.

Одговор: Додато поглавље 3.4 Поступање са отпадом. У поглављу 3.6 су дате основне карактеристике сепаратора: „Сепаратор масти и уља је изграђен од армираног бетона класе С35/45, са номиналним протоком до 15 l/s и интегрисаним таложником 1,65 м³. Садржи коалесцентне филтере који се једноставно уклањају због чишћења. Ефекат пречишћавања је $\leq 1\text{ mg/l}$ за лаке течности и номинални проток.“

Примедба 8: У делу „Поступање са отпадом који се прима за поновно коришћење“ у оквиру поглавља 3. „Опис пројекта“, навести где се и како врши привремено складиштење опасног и неопасног отпада који се као алтернативна сировина користи у процесу производње.

Одговор: Додато поглавље 3.5 у коме је описано складиште неопасног и опасног отпада.

Примедба 9: У оквиру поглавља 4. „Приказ главних алтернатива које је носилац пројекта разматрао“, део „Врста и избор материјала“ дато је следеће:

„Реч је о пепелу који је настао термичким третманом комуналног муља (неопасан отпад) и представља крајњи производ, тј. завршетак пута једне материје.“

Као што је наведено у коментару 2), констатацију да се ради о неопасном отпаду треба поткренити Извештајем о испитивању предметног отпада, који треба дати у прилогу Студије.

Одговор: Додата је реченица којом се констатација о неопасном отпаду позива на Прилог 5, односно Извештаје о испитивању отпада.

Примедба 10: Имајући у виду да се ради о постојећем комплексу, као и чињеницу да Носилац пројекта врши редован мониторинг чинилаца животне средине, у оквиру поглавља „6. Приказ стања животне средине на географском подручју места извођења пројекта“, поред приказаног, дати последње резултате испитивања квалитета земљишта, квалитета површинских вода, квалитета отпадних вода пре и после пречишћавања, квалитета подземних вода, резултате мерења буке у животној средини, као и резултате испитивања емисије за постојеће емитере у оквиру комплекса и резултате испитивања квалитета амбијенталног ваздуха на нивоу комплекса. Резултати наведених испитивања представљали би „нулто стање“ за предметни пројекат.

Одговор: Додати су закључци мерења „нултог стања“ у поглављу 6.3. у делу који се односи на ваздух, воде, земљиште и буку и вибрације. Такође, додати су и резултати испитивања амбијенталног ваздуха.

Примедба 11: У складу са коментаром бр. 10), податке о извршеним испитивањима при уобичајеном раду постројења (без додавања отпада – нулто мерење) и податке о извршеним испитивањима током тестирања и поновног искоришћења свих врста и количина неопасног и опасног отпада дате у оквиру потпоглавља 7.2.1., приказати у оквиру поглавља 6. Такође, приказ технологија третмана гасовитих отпадних токова дат у оквиру потпоглавља 7.3.1., дати у оквиру поглавља „3. Опис пројекта“.

Одговор: Урађено. Подаци о извршеним испитивањима су и у поглављу 6.3, док су у оквиру поглавља 3 у тачки 3.6 дати подаци који се односе на третирање отпадних токова.

Примедба 12: У оквиру поглавља 7. „Опис чинилаца животне средине на које би пројекат могао да утиче, у току трајања целопупног пројекта“, на основу анализе свега наведеног у претходним поглављима Студије уз посебан осврт на резултате испитивања квалитета ваздуха, квалитета земљишта, површинских и подземних вода и резултата мерења буке у животној средини, јасно нагласити, односно извести закључке како предметни пројекат утиче на чиниоце животне средине. Конкретно, са свих аспеката дефинисаних чл. 22. Закона о процени утицаја на животну средину анализирати утицај предметног пројекта у току његовог редовног рада на чиниоце животне средине. Да ли и како примењене технологије, емисије у ваздух, воде и земљиште, деловање очекиваних остатака, настанак, одлагање и поновно искоришћавање отпада итд. према наведеном чл. 22 Закона, могу имати утицај на квалитет животне средине, односно да ли и како могу изазвати привремене или трајне промене у животној средини?

Одговор: Поднаслови су дефинисани у складу са чланом 22. Закона о процени утицаја на животну средину, а појединачно по поглављима је додат текст, односно јасна аргументација везана за утицај на животну средину:

Закључак у поглављу 7.1: „Предметни пројекат неће имати значајан утицај на животну средину у погледу коришћења енергије, енергената, воде и сировина, јер се не уводе нови енергенти нити повећавају постојеће потребе у односу на одобрено стање, а сав материјал користи се у складу са важећим дозволама и техничком документацијом.“

Закључак у поглављу 7.2: „Током извођења и експлоатације предметног пројекта не очекују се значајни негативни утицаји на квалитет ваздуха, површинских и подземних вода, земљишта, нити на ниво буке и других физичких утицаја у животној средини. Оваква оцена заснива се на резултатима спроведених мерења без и са коришћењем отпада, као и на чињеници да се пројекат реализује у оквиру постојећег индустријског комплекса, без повећања одобрених производних капацитета и без увођења нових извора загађивања.

У погледу утицаја на квалитет ваздуха, емисије загађујућих материја са стационарних извора (завршна кула – скрубер и системи за отпашивање C1–C4) испитиване су у условима уобичајеног рада постројења, као и током тестирања и поновног искоришћења алтернативних сировина. Резултати мерења показали су да су концентрације испитиваних параметара (прашкасте материје, амонијак, гасовита једињења флуора и хлора) испод прописаних граничних вредности емисије, односно у складу са захтевима важећих прописа Републике Србије и применљивих БАТ закључака, што указује да предметни пројекат не доводи до погоршања квалитета ваздуха у окружењу.

У погледу вода, током производног процеса не настају технолошке отпадне воде, с обзиром да се течне компоненте у потпуности рециркулишу и уграђују у производ. Ипак, у циљу провере потенцијалних утицаја, спроведена су испитивања квалитета отпадних, површинских и подземних вода пре и током тестирања. Добијени резултати показују да су сви испитивани параметри били у складу са прописаним граничним и циљним вредностима, како на узводним тако и на низводним мерним местима на реци Дунав, као и у пијезометрима у оквиру индустријског комплекса, чиме је потврђено да предметни пројекат нема негативан утицај на водне ресурсе.

Испитивањем квалитета земљишта утврђено је да током уобичајеног рада и током тестирања није дошло до погоршања постојећег стања. Уочена појединачна прекорачења коригованих граничних вредности за поједине елементе (бакар, никл и кобалт) налазе се у оквиру коригованих ремедијационих вредности и одговарају историјском индустријском оптерећењу локације, без индикација да су последица реализације предметног пројекта.

Мерења буке у животној средини спроведена су на репрезентативним мерним тачкама у околини индустријског комплекса током периода тестирања. Резултати показују да меродавни нивои буке не прелазе граничне вредности прописане за одговарајућу зону, што потврђује да рад опреме и постројења у оквиру предметног пројекта не доводи до повећања буке у окружењу.

Предметни пројекат не подразумева изворе јонизујућег и нејонизујућег зрачења, нити значајне изворе светлосног или топлотног загађења, док се евентуалне краткотрајне непријатности током извођења радова ограничавају применом уобичајених мера добре инжењерске праксе.“

Закључак у поглављу 7.3: „Током извођења и експлоатације предметног пројекта не очекују се значајни негативни утицаји на животну средину у погледу настанка, привременог складиштења, одлагања и поновног искоришћавања отпада. Управљање отпадом спроводи се у оквиру постојећег индустријског комплекса, у складу са важећим дозволама, пројектном документацијом и прописима Републике Србије, без повећања ризика по елементе животне средине.

У фази експлоатације, управљање отпадом обухвата настанак, складиштење и третман неопасног и опасног отпада који потиче из редовног рада постројења, као и из примене концепта циркуларне економије кроз поновну употребу одређених токова отпада као алтернативних сировина у производном процесу. Поновно искоришћавање отпада врши се искључиво у контролисаним условима, на основу спроведених тестирања и добијених података, без промене постојећих капацитета постројења.

У циљу провере потенцијалних утицаја поновног искоришћавања отпада, током тестирања су спроведена мерења емисија у ваздух, испитивања квалитета вода, земљишта и мерења буке, при чему је утврђено да поновна употреба неопасног и опасног отпада не доводи до повећања емисија нити до погоршања стања животне средине у односу на уобичајени рад постројења. Сви испитани параметри били су усаглашени са прописаним граничним и ремедијационим вредностима, што потврђује да управљање отпадом у оквиру предметног пројекта не представља извор значајног негативног деловања.

Отпад који се не може поново искористити у производном процесу привремено се складишти у складу са прописаним техничким и безбедносним условима, а затим се предаје овлашћеним оператерима на третман или коначно збрињавање. На тај начин се обезбеђује следљивост токова отпада и спречава било какав негативан утицај на животну средину.“

Закључак у поглављу 7.4: „У фази експлоатације, пројектована технолошка решења и инфраструктура постројења омогућавају поуздан рад у условима повећаних температура и промењеног режима падавина. Системи за управљање водама, затворени технолошки процеси, као и контролисани системи вентилације, отпашивања и хлађења доприносе смањењу осетљивости постројења на климатске екстреме. Положај комплекса уз реку Дунав узет је у обзир кроз постојеће мере заштите од поплава и одговарајуће пројектовање објеката и инсталација, чиме се умањује ризик од негативних последица потенцијалног пораста водостаја.

Предметни пројекат не подразумева процесе који би били посебно осетљиви на дугорочне промене климатских параметара, нити захтева додатно коришћење природних ресурса услед климатских промена. Такође, реализација пројекта не доводи до повећања емисија гасова са ефектом стаклене баште у односу на постојеће стање, чиме се не повећава његова рањивост у контексту климатских промена.“

Закључак у поглављу 7.5: „У погледу земљишта, током извођења и експлоатације не долази до заузимања нових површина нити до промене намене земљишта изван граница индустријског комплекса. Радови се одвијају на већ изграђеним и инфраструктурно опремљеним површинама, док се евентуалне привремене интервенције у простору своде на минимални обим и спроводе уз примену мера заштите од загађења земљишта. Резултати испитивања квалитета земљишта током уобичајеног рада и тестирања потврђују да реализација пројекта не доводи до погоршања постојећег стања.

У погледу вода, предметни пројекат не захтева додатно коришћење површинских или подземних вода у односу на постојеће стање, нити доводи до испуштања технолошких отпадних вода у реципијент. Технолошки процес је затвореног типа, уз рецикулацију течних токова, чиме се спречава оптерећење водних ресурса. Сprovedена испитивања квалитета површинских и подземних вода пре и током тестирања потврђују да нема негативног утицаја на водна тела у окружењу.

Биљни и животињски свет у зони пројекта већ је прилагођен дугогодишњој индустријској намени простора. Током извођења и експлоатације не очекују се директни утицаји на природна станишта, миграционе путеве или популације биљних и животињских врста, с обзиром да се не врше радови у природним или заштићеним подручјима, нити се нарушавају еколошке функције околног простора.“

Закључак у поглављу 7.6: „На предметној локацији већ су присутни индустријски објекти и инфраструктурни системи, чији су утицаји на животну средину обухваћени важећим дозволама, плановима и спроведеним мониторингом. Предметни пројекат не уводи нове врсте активности нити нове изворе загађивања у односу на постојеће стање, нити доводи до повећања одобрених производних капацитета, због чега се не очекује кумулативно повећање оптерећења животне средине.

У погледу кумулативних утицаја на квалитет ваздуха, воде, земљишта и ниво буке, спроведена мерења током уобичајеног рада и тестирања показала су да су сви испитани параметри у границама прописаних вредности, што указује да збирни ефекти постојећих активности и предметног пројекта не доводе до прекорачења граничних вредности у животној средини. Посебно се истиче да резултати испитивања квалитета ваздуха, површинских и подземних вода, земљишта и буке одражавају стабилно стање без индикација кумулативног погоршања.

Планиране или повезане активности у оквиру индустријског комплекса одвијају се у складу са просторно-планском документацијом и важећим дозволама, уз примену техничких и организационих мера заштите животне средине. С обзиром на то да се све активности одвијају на већ антропогено измењеном простору, без захвата у природна или заштићена подручја, не очекују се значајни кумулативни утицаји на природне вредности, биодиверзитет и здравље становништва.“

Примедба 13: Имајући у виду да се у процесу производње користи течни амонијак и компримовани природни гас, који су на листи севесо материја као опасне материје, као и да се за отпашивање погона користе врећасти филтери, у оквиру поглавља „8.

Процена утицаја на животну средину у случају удеса“ извршити анализу следећих потенцијалних сценарија удеса:

- Удес на инсталацијама са компримованим природним гасом,
- Удес на инсталацијама са течним амонијаком,
- Удес услед отказа рада врећастог филтера при коме комплетна излазна струја прашкастих материја иде директно у атмосферу, где долази до њене даље дисперзије.

Према сценаријима за наведене удесне ситуације, извршити анализу последица од хемијског удеса, која обухвата моделирање ефеката, анализу повредивости, одређивање могућег нивоа удеса и процену ризика. На основу анализе последица од удеса, дефинисати за сваку од наведених потенцијалних удесних ситуација, одговарајуће мере превенције, приправности и одговора на удес, као и мере отклањања последица удеса.

Одговор: Додато је поглавље 8.2. у коме су приказани тражени подаци: сценарији, модели, анализа повредивости као и одговарајуће мере превенције.

Анализа прва два сценарија је преузета из Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса које је Elixir Prahovo израдио као Севесо постројење вишег реда, а на које је исходована сагласност и то на ажурирани Извештај о безбедности и План заштите од удеса под бројем 532-02.01899/8/2022-03 од 11. децембра 2023.

Трећи сценарио је моделован за потребе допуне Студије.

Примедба 14: Мере превенције, приправности и одговора на удес, као и мере отклањања последица удеса, дефинисане за сваку од удесних ситуација анализираних у оквиру поглавља „8. Процена утицаја на животну средину у случају удеса“, навести и у поглављу “9. Опис мера...”, потпоглавље “9.2. Мере које ће се предузети у случају удеса”.

Одговор: Додато као поглавље 9.2.1. наративни приказ мера које су дефинисане у поглављу 8.

Примедба 15: У поглављу “9. Предлог мера...”, потпоглављу “9.4. Друге мере...” као посебан део потпоглавља дати мере које проистичу из услова свих надлежних органа, односно Локацијских услова, и то:

- Локацијских услова за реконструкцију и промену намене постојећег производног објекта ТРР-а за производњу минералних ђубрива, изградњу транспортера, доградњу рампи, реконструкцију пакирнице и хале 1 и изградњу платоа на к.п. бр. 2300/1 КО Прахово у оквиру хемијског комплекса „Elixir Прахово“ д.о.о.,
- Локацијских услова за изградњу и реконструкцију складишта неорганских киселина, отпадних течности и прашкастих материјала, на к.п. бр. 2300/1 КО Прахово.

Одговор: Додато је поглавље 9.4.1 где су наведени услови из Локацијских услова за реконструкцију и промену намене постојећег производног објекта и за изградњу и реконструкцију складишта неорганских киселина, отпадних течности и прашкастих материјала.

Примедба 16: У оквиру поглавља 10. „Програм праћења утицаја на животну средину“, потпоглавља „10.2. Параметри на основу којих се могу утврдити штетни утицаји на животну средину“, за мониторинг квалитета ваздуха, односно емисија из дефинисаних емитера, мониторинг отпадних, подземних и површинских вода, мониторинг земљишта и мониторинг буке у животној средини, дати табеларне приказе параметара

испитивања са граничним вредностима према националном законодавству и нивоима емисија према одговарајућим БРЕФ документима, с обзиром да се у Студији на више места вршило поређење са тим вредностима (нпр. у поглављу „4. Приказ главних алтернатива...“, на стр. 108 у делу „Контрола загађења“, у потпоглављу „4.1. Приказ утицаја на животну средину изабраног...“ на стр. 110 наведеног поглавља, затим на стр. 147 потпоглављима 7.2. и стр. 164 потпоглавља 7.3. поглавља „7. Опис чинилаца животне средине...“, итд.).

Одговор: BREF документ дефинише граничне вредности емисије које треба постићи за емисију гасова. Нема дефинисаних граничних вредности за воде јер Носилац пројекта-Оператер нема испуштање технолошких отпадних вода у рецепијент.

У Поглављу 10 су додате BAT-AEL, односно граничне вредности дефинисане БРЕФ документом (Reference Document on Best Available Techniques for the Manufacture of Large Volume Inorganic Chemicals- Ammonia, Acids and Fertilisers, European Commission, August 2007, Poglavlja 7 и 10, deo 7.5 и 10.5, BREF LVC-AAF, Poglavlje 7.5, tabela 7.14) у свакој табели где су приказани резултати мерења.

Граничне вредности за емитер Завршна кула – скрубер у дати у табели:

Емитер (ознака емитера)	Загађујуће материје*	Јединица мере	ГВЕ***	BAT-AEL ****
Завршна кула – скрубер	Прашкасте материје	mg/Nm ³	50	10–25
	Гасовита једињења хлора изражена као HCl	mg/Nm ³	30	4–23
	Гасовита једињења флуора изражена као HF	mg/Nm ³	5	1–5
	Амонијак NH ₃	mg/Nm ³	50	5–30

***- гранична вредност дата у Уредбе о граничним вредностима загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Службени гласник РС” број 111/2015 и 83/2021)

****- гранична вредност добијена применом најбољих доступних техника (BAT) наведених у и Reference Document on Best Available Techniques for the Manufacture of Large Volume Inorganic Chemicals- Ammonia, Acids and Fertilisers, European Commission, August 2007, Poglavlja 7 и 10, deo 7.5 и 10.5, BREF LVC-AAF, Poglavlje 7.5, tabela 7.14

Граничне вредности за емитере отпашивања у дате у табели:

Емитер (ознака емитера)	Загађујуће материје*	Јединица мере	ГВЕ***	BAT-AEL ****
Емитер система отпашивања S1	Прашкасте материје	mg/Nm ³	20	10–25

Емитер система отпрашивања S2	Прашкасте материје	mg/Nm ³	20	10–25
Емитер система отпрашивања S3	Прашкасте материје	mg/Nm ³	20	10–25
Емитер система отпрашивања S4	Прашкасте материје	mg/Nm ³	20	10–25

***- гранична вредност дата у Уредбе о граничним вредностима загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Службени гласник РС” број 111/2015 и 83/2021)

****- гранична вредност добијена применом најбољих доступних техника (BAT) наведених у Reference Document on Best Available Techniques for the Manufacture of Large Volume Inorganic Chemicals- Ammonia, Acids and Fertilisers, European Commission, August 2007, Poglavlja 7 и 10, deo 7.5 и 10.5, BREF LVC-AAF, Poglavlje 7.5.

Примедба 17: У оквиру поглавља 10. „Програм праћења утицаја на животну средину“, потпоглавља „10.3. Места, начин и учесталост мерења утврђених параметара“, за мониторинг квалитета ваздуха, односно емисија из дефинисаних емитера, мониторинг отпадних, подземних и површинских вода, мониторинг земљишта и мониторинг буке у животној средини, дати ситуациони план са приказом мерних места према њиховим географским координатама, које је потребно дати у Табели 56 наведеног потпоглавља.

Одговор: Табела 66, односно сада 67, је допуњена координатама мерних места. Додата је и Слика бр. 40 на којој су приказане Локације за мониторинг чинилаца животне средине у Elixir Prahovo.

Примедба 18: Извршити исправке у поглављу 11. „Нетехнички краћи приказ података“ у складу са отклоњеним недостацима према претходно наведеним коментарима.

Одговор: Поглавље „11. Нетехнички краћи приказ података“ је допуњено у складу са унетим изменама и допунама.

Примедба 19: Недостаје обрада поглавља 8. ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ У СЛУЧАЈУ УДЕСА.

Одговор: Процену утицаја на животну средину у случају удеса садржи податке о опасним материјама, мерама превенције, приправности и одговора на удес, мере отклањања последица удеса и процена ризика од катастрофа. Поглавље је додатно допуњено анализом ризика на основу тражених сценарија од стране техничке комисије.

Примедба 20: Недостаје информација са јавне расправе.

Одговор: Према члану 28. Закона о процени утицаја на животну средину („Сл. Гласник РС, бр. 94/2024) по завршеним јавним консултацијама и расправи, надлежни орган у року од седам дана доставља техничкој комисији извештај са прегледом мишљења и примедба јавности, заинтересованих органа и организација. Носилац пројекта и обрађивач студије нису у обавези да достављају Извештај са прегледом мишљења и примедбама јавности.

По достављању допуњене Студије, чланови Техничке комисије су поново извршили преглед исте, па је на другом састанку који је одржан 27.01.2026. године закључено да достављена Студија садржи све елементе на основу којих се може проценити подобност предвиђених мера за спречавање, смањење и отклањање могућих штетних утицаја на стање животне средине на локацији и ближој околини у току реализације пројекта, у случају удеса и по престанку рада пројекта. Техничка комисија је констатовала да је Студија усклађена са релевантном законском и подзаконском регулативом, са Решењем о потреби и одређивању обима и садржаја студије број 001776100 2024 од 19.09.2024. године, као и да је урађена по свим техничким нормама. Набројани су сви извори загађења и дати су начини за њихово отклањање, као и карактеристике опреме која задовољава техничке стандарде.

Чланови Техничке комисије су доставили овом органу Извештај о оцени предметне Студије о процени утицаја на животну средину. У складу са наведеним, Техничка комисија је дала предлог да се изда сагласност на предметну Студију.

На основу оцене свих података и докумената садржаних у допуњеној Студији о процени утицаја пројекта на чиниоце животне средине и процене подобности предвиђених мера за спречавање, смањење и отклањање могућих штетних утицаја на стање животне средине, као и Извештаја и предлога Техничке комисије, овај орган је сагласно члану 31. Закона о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р. Србије» број 94/2024) донео одлуку као у диспозитиву.

УПУСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ: Ово Решење је коначно. Носилац пројекта и заинтересовани органи и организације и заинтересована јавност могу покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина бр. 9, у року од 30 дана од дана објављивања обавештења у штампаним дневним новинама. Судска такса за тужбу износи 2.800,00 динара.

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР
Александар Дујановић

Достављено:

- Носиоцу пројекта: **Elixir Prahovo Industrija hemijskih proizvoda doo Prahovo**, улица Браће Југовића 2, 19330 Прахово, Неготин
- Сектору за надзор и превентивно деловање у животној средини
- Архиви

— 1420000

1000000